

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE**1. KEMIKAALIN JA SEN VALMISTAJAN, MAAHANTUOJAN TAI MUUN TOIMINNAN HARJOITTAJAN TUNNISTUSTIEDOT****1.1 Kemikaalin tunnistustiedot**

Kauppanimi

FILM KLEEN**1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus****1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**

Rasvan poistoon filmeiltä ja skannerirummuilta

Käyttö muuhun tarkoitukseen kielletty

1.2.2 Toimialakoodi

DE222 Painaminen ja painamista palveleva toiminta

1.2.3 Käyttötarkoituskoodi

9 Puhdistus- ja pesuaineet

1.3 Valmistajan, maahantuojaan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot**1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**

KTA-Yhtiöt Oy

1.3.2 Yhteystiedot

Postiosoite

Kutojantie 5

Postinumero ja -toimipaikka

02630 Espoo

Puhelin

09-759 071

Telefax

09-785 554

Y-tunnus

Y-tunnus: 0809102-3

1.3.3 Ulkomaisen valmistajan tiedot

ANCHOR Lithkemko, 50 Industrial Loop North, Orange Park, FL 32073, USA

1.4 Hätäpuhelinnumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

09 471 977 tai 09 - 4711

Myrkytystietokeskus

Haartmaninkatu 4, 00290 Helsinki

2. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**2.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat****2.1.1**CAS-numero
tai muu
koodi**2.1.2**

Aineosan nimi

2.1.3

Pitoisuus

2.1.4Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja
muut tiedot aineosasta

142-82-5

Heptaani

85-100%

F; Xn; N R11-38-50/53-65-67

67-63-0

Propan-2-oli

5-15%

F; Xi R11-36-67

2.1.7 Muut tiedot

-

3. VAARALLISTEN OMINAISUUKSIEN KUVAUS

Tuote on herkästi syttyvä neste. Ärsyttää ihoa. Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä. Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta. Erittäin myrkyllistä vesiliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

4. ENSIAPUOHJEET

4.1 Erityiset ohjeet

-

4.2 Hengitys

Potilas siirrettävä raittiiseen ilmaan, mikäli hengitysvaikeuksia, huimausta tai pyörtymistä esiintyy työtiloissa, joissa on korkea höyrypitoisuus. Hengityksen salpaantuessa on annettava tekohengitystä ja vietävä potilas lääkäriin.

4.3 Iho

Riisutaan likaantunut vaatetus. Ihoa pestään runsaalla vedellä ja saippualla. Lääkäriin, jos ihoärsytys jatkuu. Tahriintuneet vaatteet on pestävä ennen seuraavaa käyttöä.

4.4 Roiskeet silmiin

Huuhdotaan silmiä välittömästi puhtaalla vedellä 15 min ajan. Otettava yhteys lääkäriin.

4.5 Nieleminen

Potilasta EI SAA OKSENNUTTAA ja hänet on toimitettava heti lääkärin hoitoon.

4.6 Tietoja lääkäriille tai muille ensiapua antaville ammattihenkilöille

-

5. OHJEET TULIPALON VARALTA

5.1 Sopivat sammutusaineet

Vesisumu, vaahto, sammutusjauhe.

5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten

Käytettävä paineilmahengityslaitetta ja suojavaatetusta.

5.5 Muita ohjeita

Tulipalon lähellä olevia suljetuttuja säiliöitä on jäähdytettävä vedellä.

6. OHJEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖJEN VARALTA

6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä

Pysyttävä tuulen yläpuolella ja poissa vuotoalueelta, mikäli käytössä ei ole sopivaa suojavaarustusta. Sytytyslähteet on poistettava, vuotoalue on tuuletettava hyvin. Höyryjä ei saa hengittää. Vältettävä iho- tai silmäaltistusta. Höyryt voivat muodostaa ilman kanssa syttyvän seoksen. Käytettävä kipinöimättömiä työkaluja vuodon puhdistustyössä. Ks. henkilökohtaiset suojaimet kohdasta 8.3.

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä

Tuotetta ei saa päästää viemäriin, vesiin tai maaperään, vaan vuodot on imeytettävä sopivaan imeytysaineeseen. Ympäristönsuojeluviranomaisille on ilmoitettava heti mahdollisesta suuremmasta päästöstä.

6.3 Puhdistusohjeet

Imeytetään esim. hiekkaan tai maahan ja kootaan talteen. Jätteet hävitettävä kemikaalijätteenä jätehuoltoviranomaisten hyväksymällä tavalla.

6.4 Muita ohjeita

-

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Käsittely

Käsitellään herkästi syttyvänä nesteenä. Sytytyslähteet on poistettava. Tupakointikielto. Työpisteessä ei saa olla kuumia metallipintoja eikä muita sytytyslähteitä.

Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta. Tarvittaessa tehokas kohdepoisto. Astiat säilytettävä tiiviisti suljettuina silloin, kun ne eivät ole käytössä. Vältettävä höyryjen hengittämistä Varottava tuotteen joutumista iholle ja silmiin. Astiat, myös tyhjät, voivat sisältää tuotejäännöksiä ja /tai höyryjä. Otettava huomioon kaikki varotoimenpiteet, jotka on ilmoitettu käyttöturvallisuustiedotteessa. Tuotteen höyryt ovat ilmaa raskaampia ja voivat kerääntyä mataliin paikkoihin.

7.2 Varastointi

Varastoidaan tiiviisti suljetuissa astioissa kuivassa ja viileässä paikassa, jossa on riittävä ilmanvaihto (palavien nesteiden varasto). Eristettävä sytytyslähteistä.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖKOHTAISET SUOJAIMET

8.1 Altistuksen raja-arvot

8.1.1 HTP-arvot

CAS-numero	Aineosan nimi		
142-82-5	Heptaani	300 ppm (8 h)	500 ppm (15 min)
		1200 mg/m ³ (8 h)	2100 mg/m ³ (15 min)
67-63-0	Propan-2-oli	200 ppm (8 h)	500 ppm (15 min)
		250 mg/m ³ (8 h)	620 mg/m ³ (15 min)

8.1.2 Muut raja-arvot

AGGIH/TLV (TWA)-arvo Heptaani: = 400 ppm; Propan-2-oli = 400 ppm

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta

Suosittelaaan silmien huuhtelupisteen ja hätäsuihkun asentamista työtiloihin. Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Hengityssuojaimen käyttö riippuu höyrypitoisuuksista. Käytettävä hengityksensuojainta/kaasunaamaria (suodattimella A) tai raitisilmahengityslaitetta riippuen työilman epäpuhtauspitoisuuksista.

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Käytettävä sopivia suojakäsineitä (esim. nitrilikumiset).

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Käytettävä sopivia suojalaseja, jos roiskeet silmiin ovat mahdollisia.

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Sopiva suojavaatetus.

8.2.2 Ympäristöaltistuksen ehkäiseminen

Tuote sisältää haihtuvia orgaanisia yhdisteitä, katso VOC-direktiivi 1999/13/EY ja VNa 435/2001.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)

Kirkas, väritön neste, liuottimen haju

9.2 Terveyden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot

9.2.1	pH-arvo	Ei sovellettavissa.
9.2.2	Kiehumispiste/kiehumisalue	82-95 ° C
9.2.3	Leimahduspiste	< 0 ° C
9.2.5	Räjähdysominaisuudet	
9.2.5.1	Alempi räjähdysraja	-
9.2.5.2	Ylempi räjähdysraja	-
9.2.7	Höyrynpaine	Ei sovellettavissa.
9.2.8	Suhteellinen tiheys	-
9.2.9	Liukoisuus	
9.2.9.1	Vesiliukoisuus	Liukenematon veteen
9.2.9.2	Rasvaliukoisuus (liuotinöljy,	-

Kauppanimi: **FILM KLEEN**

Päiväys 14.03.2007

Edellinen päiväys 14.01.2004

4/6

yksilöitävä)

9.2.10	Jakaantumiskerroin: n-oktanoli/vesi	-
9.2.11	Viskositeetti	-
9.2.12	Höyryntiheys	> 1 (ilma = 1)
9.2.13	Haihtumisnopeus	> 1 (butyyliasettaatti =1)
9.3	Muut tiedot	
	Ei ole fotokemiallisesti reaktiivinen	

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

- 10.1 Vältettävät olosuhteet**
Vältettävä kuumuutta, kipinöitä ja avoliekejä.
- 10.2 Vältettävät materiaalit**
Vahvat hapettimet, voimakkaat hapot ja emäkset.
- 10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet**
Lämpöhajoamisessa tuotteesta muodostuu ilman kanssa hiilen oksideja.

11. TERVEYSVAIKUTUKSIIN LIITTYVÄT TIEDOT

- 11.1 Välitön myrkyllisyys**
Propan-2-oli LD50 > 2000 mg/kg (suun kautta,rotta)
LD50 > 2000 mg/kg (ihon kautta,kani)
- 11.2 Ärsyttävyys ja syövyttävyys**
Roiskeet voivat ärsyttää silmiä. Ärsyttää ihoa.
- 11.3 Herkistyminen**
Ei tietoja.
- 11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys**
Hengitettynä pitkäaikainen liika-altistus korkeille pitoisuuksille saattaa aiheuttaa keskushermostovaikutuksia. Pitkäaikainen liika-altistuminen propan-2-olille on aiheuttanut koe-eläinten maksan, munuaisten ja aivojen vaurioitumista.
- 11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin**
HENGITYS: Ärsyttää hengityselimiä ja limakalvoja. Pitkäaikainen tai toistuva korkeiden höyrypitoisuuksien hengittäminen voi aiheuttaa päänsärkyä, pahoinvointia ja oksentelua.
IHO: Pitkäaikainen tai toistuva ihoaltistus voi aiheuttaa ärsytystä, ihon kuivumista ja/tai ihotulehduksen. Tuote voi imeytyä ihon kautta.
ROISKEET SILMIIN: Tuotteen joutuminen silmiin aiheuttaa ärsytystä, kyynelvuotoa ja punoitusta.
NIELEMINEN: Tuote sisältää hiilivetyliuottimia, joiden aspiroituminen keuhkoihin (nesteeseen pääsy keuhkoihin nielemisen tai oksentamisen yhteydessä) voi aiheuttaa tuotteen imeytymisen keuhkojen kautta ja kemiallisen keuhkokuumeen.
- 11.6 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot**
-

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

- 12.1 Ekotoksisuus**
- 12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**
Tuote on luokiteltu varoitusmerkillä N: Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
Propan-2-oli: Haitallisuus kaloille heikko (LC₅₀ = 10400 mg/l,Pimephales promelas)
- 12.1.2 Myrkyllisyys muille eliöille**
Ei tietoja.
- 12.2 Liikkuvuus**
Ei tietoja.

Kauppanimi: **FILM KLEEN**

Päiväys 14.03.2007

Edellinen päiväys 14.01.2004

5/6

12.3 Pysyvyys ja hajoavuus

12.3.1 Biologinen hajoavuus

Ei tietoja.

12.3.2 Kemiallinen hajoavuus

Ei tietoja.

12.4 Biokertyvyyspotentiaali

Ei tietoja.

12.5 Muut haitalliset vaikutukset

Ei saa päästää maahan, vesistöön eikä viemäriin.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELY

Jätteet on hävitettävä paikallisen jätehuoltoviranomaisen hyväksymällä tavalla kemikaalijätteenä Tuote on luokiteltu, joten jätteet ja puhdistamattomat pakkaukset on hävitettävä ongelmajätteenä.

14. KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero	1993
14.2	Pakkausryhmä	II
14.3	Maakuljetukset	
14.3.1	Kuljetusluokka	3
14.3.2	Vaaran tunnusnumero	33
14.3.2.1	ADR/RID-Varoituslipukkeet	3
14.3.3	Rahtikirjan mukainen nimitys	UN 1993 PALAVA NESTE, N.O.S.(SISÄLTÄÄ HEPTAANIA JA PROPAN-2-OLIA), 3, II
14.3.4	Muita tietoja	Luokituskoodi F1 . Rajoitettu määrä (LQ4): 3 L:n sisäpakkaus, koko kolli enintään 12 L tai kutistekalvoalustalla 1 L:n sisäpakkaus, koko kolli 12 L ja 20 kg.>>
14.4	Merikuljetukset	
14.4.1	IMDG-luokka	3
14.4.2	Oikea tekninen nimi	FLAMMABLE LIQUID, N.O.S.
14.4.2.3	Pakkausryhmä	II
14.4.2.4	Merta saastuttava aine	Marine pollutant :Yes
14.5	Ilmakuljetukset	
14.5.1	ICAO/IATA-luokka	3
14.5.2	Oikea tekninen nimi	FLAMMABLE LIQUID, N.O.S.

15. KEMIKAALEJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

15.1 Varoitusetiketin tietoja

15.1.1 Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi

F Helposti syttyvä

Xn Haitallinen

N Ympäristölle vaarallinen

15.1.2 Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet

Heptaani

15.1.3 R-lausekkeet

R11 Helposti syttyvää.

R38 Ärsyttää ihoa.

R50/53 Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.

Kauppanimi: **FILM KLEEN**

Päiväys 14.03.2007

Edellinen päiväys 14.01.2004

6/6

R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

15.1.4 S-lausekkeet

S16 Eristettävä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty.

S23 Vältettävä höyryn/sumun hengittämistä.

S24 Varottava kemikaalin joutumista iholle.

S57 Käytettävä sopivaa säilytystapaa ympäristön likaantumisen ehkäisemiseksi.

S62 Jos kemikaalia on nielty, ei saa oksennuttaa: hakeuduttava välittömästi lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.

16. MUUT TIEDOT

16.1 Kemikaalin vaarallisten aineosien R-lausekkeet

R11 Helposti syttyvää.

R36 Ärsyttää silmiä.

R38 Ärsyttää ihoa.

R50/53 Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.

R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

16.4 Lisätiedot

KTA-Yhtiöt Oy

16.5 Käytetyt tietolähteet

Valmistajan toimittama käyttöturvallisuustiedote (MSDS 30.01.2001).Edellinen tuotteen käyttöturvallisuustiedote.

Lewis,R.J.Sr.,Sax` s Dangerous Properties of Industrial Materials,8th Ed., 1992

STM asetus haitallisiksi tunnetuista pitoisuuksista, 190/2002.

STM asetus vaarallisten aineiden luettelosta, 624/2001

16.6 Lisäykset, poistot ja muutokset

Tiedote päivitetty valmistajan tiedotteen ja asetuksen 374/2002 mukaisesti. Lähes kaikkiin kohtiin on tehty muutoksia.